

ՀՀ Ֆինանսների նախարարություն

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 25/2

26 հունիսի 2015 թ.

Քննարկվեց Ա/Ձ Լևոն Առաքելյանի վարչական բողոքը ՀՀ ՖՆ Մաշտոցի ՀՏ պետի 19.05.2015 թ-ի թիվ 1422 որոշման դեմ:

Քաղաքացի Լևոն Առաքելյանի բողոքում բերված փաստարկները.

12.08.2003 թ-ին Լևոն Առաքելյանի (այսուհետ նաև բողոքաբեր) կողմից ձեռք է բերվել ԲՄՎ 520 մակնիշի, 65 SU 544 պ/հ ավտոմեքենան, որը 30.07.2005 թ-ին կնքված և նոտարական կարգով վավերացված առուվաճառքի պայմանագրով 1.150.000 ՀՀ դրամ վճարի դիմաց օտարվել է քաղաքացի Սարգիս Ներսիսյանին և նույն օրը ավտոմեքենան հանձնվել է գնորդին, իսկ վերջինս օտարել է այլ անձի:

Առուվաճառքի պայմանագիրը գնորդի կողմից օրենքով սահմանված կարգով ՀՀ ճանապարհային ոստիկանությունում պետական գրանցման չի ներկայացվել և անկախ բողոքաբերի կամքից՝ մեքենան մնացել է հաշվառված իր անվամբ, սակայն օրենքի ուժով առուվաճառքի արդյունքում բողոքաբերի սեփականության իրավունքը դադարել է դեռևս 30.07.2005 թ-ին:

Տեսանկարահանող և լուսանկարահանող սարքավորումներով հայտնաբերված խախտումները և ԱՊՊԱ պայմանագրեր չկնքելու համար սահմանված տուգանքներից խուսափելու նպատակով ի վերջո բողոքաբերը հայտնաբերել է իր անվամբ հաշվառված, սակայն իրեն չպատկանող ավտոմեքենան և այն վարողին, և մեքենան հանել է հաշվառումից՝ ստիպված նորից առուվաճառքի պայմանագիր կնքելով:

Այնուհետև 2014 թ-ին ընթացքում հարկադիր էլեկտրոնային աճուրդից ձեռք է բերել ԻՆՖԻՆԻՏԻ մակնիշի ավտոմեքենա և այն իրացրել նույն տարում:

Սույն թվականի ապրիլի 15-ին Մաշտոցի հարկային տեսչության կողմից ուղարկվել է իրազեկման թերթիկ, որում նշված է եղել, որ բողոքաբերի կողմից 2014 թ-ի ընթացքում իրականացվել է «ԱԱՀ-ի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի ը/ ենթակետի համաձայն ապրանքի մատակարարում համարվող գործարքներ, որի վերաբերյալ օրենքով սահմանված կարգով իր կողմից ներկայացվել է համապատասխան բացատրություն:

Այնուհետև, հարկային տեսչությունում բողոքաբերին առաջարկվել է ներկայացնել հաշվետվություն, որն իմ կողմից ներկայացվել է: Սակայն պարզերով, որ իր կողմից կատարված գործարքը հարկման ենթակա չէ ներկայացվել է ճշտված հաշվետվություն: Միաժամանակ օրենքով սահմանված կարգով ներկայացվել է նաև բացատրություն՝ կատարված գործարքների վերաբերյալ:

Այնուամենայնիվ, 21.05.2015 թ-ին ՀՀ ՖՆ Մաշտոցի հարկային տեսչությունից ստացվել է 19.05.2015 թ-ի թիվ 1422 որոշումը, համաձայն որի բողոքաբերից պետք է գանձել 335.687 ՀՀ դրամ գումար:

Բողոքաբերը գտնում է, որ որոշումն անհիմն է և ենթակա է մոռացման հետևյալ պատճառաբանությամբ.

Համաձայն «ԱԱՀ-ի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի բ) կետի՝ մեկ օրացուցային տարվա ընթացքում երկու և ավելի թվով անգամ անձի

սեփականությունը կամ ընդհանուր սեփականությունը հանդիսացող նույն տեսակի հետևյալ գույքի՝ բնակարանի, առանձնատան (այդ թվում՝ անավարտ (կիսակառույց)), անձնական օգտագործման ավտոմեքենայի, գյուղատնտեսական նշանակության և բնակավայրերի հողերի, ավտոտնակի՝ որևէ ձևով կատարվող հատուցման դիմաց օտարման դեպքերում ապրանքի մատակարարում է համարվում այդ ժամանակահատվածում երկրորդ և ավելի թվով նույն տեսակի գույքի օտարումը, եթե օտարումը կատարվում է տվյալ գույքի ձեռքբերմանը հաջորդող մեկ տարին չգերազանցող ժամանակահատվածում:

Տվյալ հոդվածի մեկնաբանությունից հստակ երևում է, որ ապրանքների մատակարարում է համարվում մեկ օրացուցային տարում հատուցման դիմաց երկու և ավելի միատեսակ գույքի օտարումը:

Տվյալ պարագայում ակնհայտ է, որ առաջին ավտոմեքենան 2014 թ-ի ընթացքում չի օտարվել հատուցման դիմաց, այլ ուղղակի այն հանվել է հաշվառումից և ձևակերպվել այլ անձի անվամբ, իսկ դրա համար սահմանված հատուցումը ստացվել է 30.07.2005 թ-ին: Հետևաբար, այն չի կարող համարվել ապրանքի մատակարարում:

Միաժամանակ հոդվածը սահմանում է, որ ապրանքների մատակարարում է համարվում մեկ օրացուցային տարում ձեռք բերված և օտարվող երկրորդ և ավելի թվով նույն տեսակի գույքը, եթե օտարումը կատարվում է տվյալ գույքի ձեռքբերմանը հաջորդող մեկ տարին չգերազանցող ժամանակահատվածում: Հետևաբար, տվյալ պարագայում բողոքաբերի գործողությունները այս մասով ևս չեն կարող համարվել ապրանքի մատակարարում, քանի որ մեկ օրացուցային տարում օտարված երկու ավտոմեքենաներից երկրորդը իի կողմից ձեռք է բերվել երկու գույքերի իրացումից մոտ 11 տարի առաջ:

Ելնելով վերոգրյալից՝ բողոքաբերը խնդրում է վերացնել ՀՀ ՖՆ Մաշտոցի հարկային տեսչության 19.05.2015 թ-ի թիվ 1422 որոշումը:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ՖՆ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ՖՆ Մաշտոցի ՀՏ պետը, քննարկելով Ա/Ձ Լևոն Առաքելյանի վերաբերյալ վարչական վարույթի նյութերը պարզել է, որ 18.05.2015 թ-ի դրությամբ նրա չկատարած հարկային պարտավորությունները կազմում են 882.258 դրամ, որից ԱԱՀ 854.888 դրամ, որն առաջացել է 2014 թ-ի 3-րդ եռամսյակի հաշվարկից և 27.370 դրամ, որն առաջացել է 2011 թ-ի թիվ 1001381 ստուգման ակտից:

Արդյունքում, ղեկավարվելով «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 29.1 հոդվածի և «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 55-րդ, 56-րդ, 58-րդ, 88-րդ հոդվածների դրույթներով ՀՀ ՖՆ Մաշտոցի ՀՏ պետի կողմից 19.05.2015 թ-ին ընդունվել է թիվ 1422 որոշումը (այսուհետ նաև Որոշում) Ա/Ձ Լևոն Առաքելյանից վերոգրյալ պարտավորության գումարը գանձելու վերաբերյալ:

Որոշմամբ ԱԱՀ-ի գծով գանձման առաջադրված պարտավորությունների վերաբերյալ հարկ է նշել հետևյալը:

Քաղաքացի Լևոն Առաքելյանի (վաճառող) և Սարգիս Ներսիսյանի (գնորդ) միջև 30.07.2005 թ-ին կնքվել է «Ավտոմեքենայի առուվաճառքի պայմանագիր», որի

համաձայն Լևոն Առաքելյանը Սարգիս Ներսիսյանին է վաճառել «ԲՄՎ 520» մակնիշի 1991 թ-ի թողարկման տարեթվի ավտոմեքենա (այսուհետ նաև Ավտոմեքենա): Նշված պայմանագրի 1.2 կետի համաձայն նշված ավտոմեքենան Լևոն Առաքելյանին սեփականության իրավունքով պատկանել է (ձեռք է բերվել) 12.08.2003 թ-ից:

Այնուհետև, Սարգիս Ներսիսյանի (վաճառող) և Հարություն Պետրոսյանի (գնորդ) միջև 19.12.2005 թ-ին կնքվել է «Ավտոմեքենայի առուվաճառքի պայմանագիր», որի համաձայն Սարգիս Ներսիսյանը Հարություն Պետրոսյանին է վաճառել Ավտոմեքենան:

Քննարկման ընթացքում պարզվեց, որ չնայած նրան, որ Ավտոմեքենան Լևոն Առաքելյանի կողմից նոտարական վավերացում ստացած գործարքով իրացվել է 2005 թ-ին, սակայն մինչև 2014 թ-ը այն հաշվառված է եղել իր անվամբ:

Լևոն Առաքելյանն իր անվամբ հաշվառված Ավտոմեքենան հաշվառումից հանելու համար ստիպված է եղել 14.03.2014 թ-ին կնքել Ավտոմեքենայի առուվաճառքի նոր պայմանագիր: Սակայն հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ 2014 թ-ի ընթացքում Լևոն Առաքելյանի կողմից 20.03.2014 թ-ին ձեռք է բերվել և 01.09.2014 թ-ին օտարվել է «Ինֆինիտի» մակնիշի ավտոմեքենա, հետևապես վերջինիս օտարման գործարքը դիտվել է որպես «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի բ) կետով նախատեսված ապրանքի մատակարարում, որի հետևանքով ԱԱՀ-ի գծով հաշվարկվել են լրացուցիչ պարտավորություններ:

ՀՀ ՖՆ Մաշտոցի ՀՏ պահանջով Լևոն Առաքելյանի կողմից ներկայացվել է 2014 թ-ի 3-րդ եռամսյակի ԱԱՀ-ի հաշվարկ, որում արտացոլվել է «Ինֆինիտի» մակնիշի ավտոմեքենայի օտարման գործարքից առաջացող ԱԱՀ-ի պարտավորությունը: Այնուհետև, 26.05.2015 թ-ին Լևոն Առաքելյանի կողմից փոստային ծառայության միջոցով ուղարկվել է նույն ժամանակահատվածի վերաբերյալ ԱԱՀ-ի ճշգրտված գրոյական հաշվարկ (գործում առկա է փոստային ծառայության կտրոնը):

Հարկ է նշել, որ 2010 թ-ի ապրիլի 8-ի «Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՕ-36-Ն օրենքի 4-րդ հոդվածով սահմանվել է, որ տրանսպորտային միջոցների սեփականության, գրավի և լիզինգի պայմանագրով վարձակալության իրավունքները ենթակա են պետական գրանցման: Օրենքն ուժի մեջ է մտել 2010 թ-ի հոկտեմբերի 16-ից (08.12.2010թ. ՀՕ-332-Ն):

Հաշվի առնելով, որ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 176-րդ հոդվածի համաձայն, պայմանագրով գույքը ձեռք բերողի սեփականության իրավունքը ծագում է գույքը հանձնելու պահից, եթե այլ բան նախատեսված չէ օրենքով կամ պայմանագրով (հոդվածի 1-ին մաս), կամ եթե գույքի նկատմամբ իրավունքը ենթակա չէ պետական գրանցման (հոդվածի 2-րդ մաս), իսկ տրանսպորտային միջոցների սեփականության, գրավի և լիզինգի պայմանագրով վարձակալության իրավունքները ենթակա են պետական գրանցման 2010 թ-ի հոկտեմբերի 16-ից, հետևաբար մինչև 2010 թ-ի հոկտեմբերի 16-ը կնքված գործարքների դեպքում որպես տրանսպորտային միջոցների օտարման պահ պետք է համարել գործարքի կնքման օրը:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ հանձնաժողովը գտնում է, որ քննարկվող դեպքում հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ «ԲՄՎ 520» մակնիշի 1991 թ-ի թողարկման տարեթվի ավտոմեքենան Լևոն Առաքելյանի կողմից նոտարական վավերացում ստացած գործարքով իրացվել է 30.07.2005 թ-ին, իսկ միևնույն ավտոմեքենայի վերաբերյալ 14.03.2014 թ-ին ձևակերպված գործարքը հետապնդել զուտ Լևոն Առաքելյանի անվամբ հաշվառված Ամտոմեքենան հաշվառումից հանելու նպատակ,

հետևապես «ԲՄՎ 520» մակնիշի ավտոմեքենայի փաստացի օտարման ամսաթիվն անհրաժեշտ է համարել ոչ թե 14.03.2014 թ-ը, այլ՝ 30.07.2005 թ-ը: Նման մոտեցման պայմաններում Լևոն Առաքելյանի կողմից «Ինֆինիտի» մակնիշի ավտոմեքենայի օտարման գործարքը «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի բ) կետով նախատեսված ապրանքի մատակարարում չի հանդիսանում:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

ՀՀ ՖՆ Մաշտոցի ՀՏ պետի 19.05.2015 թ-ի թիվ 1422 որոշումից նվազեցնել ավելացված արժեքի հարկի գծով գանձման առաջարկված) արտադրությունը՝ գումարով 854.888 դրամ:

Հանձնաժողովի նախագահի ժ/պ՝

